

Matvalget

Oslo, 14/11/23

Matvalget takker for at vi fikk anledning til å holde en innledende appell under dialog om bærekraftige matsystem 20/10/23, og gjengir her noen hovedpunkt gitt under arrangementet:

Matvalget er en ideell veiledningstjeneste som jobber for et mer bærekraftig matsystem. Vi er eid av medlemsforeningen Debio, hvis formålsparagraf omhandler å trygge og fremme økologisk og bærekraftig matproduksjon, -omsetning og -forbruk. Matvalget leverer pt et oppdrag på vegne av norske bønder og landbruksmyndigheter i å være en veiledningstjeneste for økt forbruk av økologisk mat og bærekraftige menyer i landets storhusholdninger. Vi jobber strategisk med offentlig sektor, da vi mener det offentlige har et særskilt samfunnsoppdrag i arbeidet med mer bærekraftig matsystem i å bruke sin innkjøpsmakt til å **stimulere frem konkurransekraftig verdiskaping i verdikjeden for klima- og miljøvennlig matproduksjon**, samt bruke sin påvirkningskraft gjennom egen måltidsservering til å **inspirere til sunnere, mer bærekraftige kostholdpreferanser**.

Matvalget mener at **det offentlige bør gå foran i å fremme en innovativ og inkluderende måltidskultur**, som konkret og sanselig synliggjør hva slags mat vi bør spise mer av, i en tid preget av utfordringer knyttet til naturmangfold, klima, geopolitisk uro og folkehelse. Matvalgets oppskrift for **Et bærekraftig måltid** bør løftes frem som standard for det offentlige mattilbudet:

- LAG MER MAT FRA BUNNEN AV
- SPIS MER GRØNNSAKER, BELGVEKSTER OG KORN
- HANDLE MER I SESONG
- REDUSER MATSVINNET
- GJØR BEVISSTE VALG AV KJØTT OG SJØMAT
- HANDLE MER ØKOLOGISK

I **økologisk produksjon** stilles ekstra krav til miljø og dyrevelferd i produksjonen. Økologiske driftsformer har positiv effekt for biologisk mangfold, jordkvalitet og jordstruktur. En viktig årsak til å videreutvikle økologisk jordbruk er, ifølge Nasjonal strategi for økologisk landbruk, driftsformens bidrag til å gjøre norsk jordbruk mer miljøvennlig. Økologisk jordbruk er i seg selv mer miljøvennlig, og erfaringer og kunnskap fra økologiske driftsformer kan overføres til det konvensjonelle jordbruket.

Økologiregelverket er ikke et mål, men et middel. Det er et middel til å skape tillit mellom produsenter og forbrukere. Og det er et middel for å sette en minstestandard gårdbrukere må etterleve for å kunne omtale sin produksjon som økologisk. Økologisk landbruk er den produksjonsmåten som har et konkret regelverk som gir forbrukerne en visshet og trygghet for at varene de kjøper kommer fra et landbruk som forsøker å svare ut noen av de utfordringene vi har i dagens klima- og naturkrise.

Bruk av **offentlige innkjøp** er et av de mest sentrale grepene for å få økt økologisk produksjon. Vi vil påpeke behovet for at arbeidet med bærekraftig matsystem i Norge ikke kan ekskludere økologisk produksjon i sin satsning, ei heller overlate til innkjøpsmiljøene alene å implementere bærekraftige

Matvalget

måltider. Her spiller Matvalget en vesentlig rolle, vi jobber tverrfaglig og flersektorielt med både overordna agenda og praktiske implementeringer av offentlig matforbruk- og måltidsløsninger som forener folkehelse-, miljø- og klimakrav. Matvalget kan ses på som landbrukets eget verktøy for å løfte forbruket av norskproduserte (rå)varer, og er en pådriver for at offentlig innkjøpsmakt og -måltidsløsninger skal fremme norsk matkultur og -produksjon. Samtidig savner vi et flerdepartementalt samarbeid knytta til arbeidet med å løfte offentlig innkjøpsmakt og -måltidskultur, og her mener vi at arbeidet med bærekraftig matsystem kan tydeliggjøre den nødvendige forankringen og politiske rammeverket på tvers av departementene.

Hvis det offentlige Norge skal bidra til å fremme mer bærekraftig matsystem, må det offentliges matforbruk og -måltidsløsninger ha et større samfunnsoppdrag og -formål enn å bruke minst mulig penger på mat. Vi trenger en ny standard for offentlige måltider, en ny politikk og et nytt mandat, hvor offentlige organisasjoner er vertskap for den matkulturen vi ønsker å være. Hvor vi bygger robuste fellesskap gjennom måltidene våre, hvor vi fremmer matkunnskap gjennom institusjonene våre, og hvor vi regenererer matnasjonen Norge gjennom en aktiv, innovativ og samfunnsøkonomisk lønnsom mat- og måltidspolitikk med Et bærekraftig måltid som standard.

Vennlig hilsen

Marte von Krogh

Leder Matvalget

Gartneriet – Bygdø Kongsgård

Museumsveien 15, 0287 Oslo

Tlf: 944 25 979/ 63 86 26 50

matvalget.no

facebook.no/MatvalgetDebioInfo/

[#matvalget](https://twitter.com/matvalget) [#debio_norge](https://twitter.com/debio_norge)

Matvalget

Matvalget er en del av Debio,
Vi jobber for bærekraftige matsystem!